

GAUDIR GAUDÍ

Andreu Sotorra

Jordi Folck & Jordi Rius. «El somni de Gaudí, Toda i Ribera». Pròleg d'Armand Puig Tàrrach. Biblioteca Jordi Folck de Dramatúrgies, 7. Editorial Hola Creador i Veus Públiques Edicions. Reus / Barcelona, 2026. A partir de 12 anys.

Jordi Folck. «L'arquitecte de les formes impossibles». Il·lustracions de Ximena Maier. Editorial Barcanova. Barcelona, 2026. A partir de 7 anys.

Patricia Geis. «Gaudí». Text de l'autora. Col·lecció Això és un Artista. Editorial Combel. Barcelona, 2026. A partir de 7 anys.

El 2026 és l'any del centenari de la mort de l'arquitecte Antoni Gaudí (Reus, 25 juny 1852 - Barcelona, 10 juny 1926). No cal dir que tots els ulls estan posats en la celebració de la Sagrada Família i la culminació de les seves torres. La literatura no ha estat tampoc al marge de la commemoració. A la biografia que fa dos anys va publicar Armand Puig Tàrrach («Antoni Gaudí, vida i obra», Editorial Pòrtic, 2024), una obra imprescindible que s'afegeix a tots els intents no sempre prou reeixits que hi havia hagut en edicions anteriors, cal esmentar, entre altres, una novel·la de Coia Valls («El somni de Gaudí», Editorial Rosa dels Vents, 2026), l'altra cara a través de la ficció del realisme biogràfic.

Són dues aportacions recents per a adults, però l'efemèride també ha deixat empremta en l'àmbit de la literatura per a infants o joves. De fet, Gaudí ha estat sovint present en les propostes editorials per als lectors primerencs, al marge de les commemoracions. L'Editorial Kalandraka, per exemple, té en

catàleg un àlbum centrat en les diverses obres de l'arquitecte, «Un passeig amb el senyor Gaudí», de Pau Estrada; i l'àlbum «Antoni Gaudí», de Dàlia Adillon Marsó, una biografia per a petits lectors. Encara es pot trobar l'edició en el segell Shackleton Kids, «Antoni Gaudí», de Carla Pascual i Eduardo Acín del Maschio. I a l'Editorial Mediterrània, «Gaudí», un conte d'Anna Manso il·lustrat per Sonja Wimmer, que fa entrar en joc un llangardaix personificat que li serveix de model per a la figura del Park Güell.

La llista d'obres es podria encara allargar més. Ara ho farem amb tres de les que s'adhereixen a la commemoració del centenari: les publicacions de Jordi Folck i Jordi Rius i la de l'autora Patricia Geis. Tres llibres amb un protagonista comú, però molt diferents l'un de l'altre perquè s'insereixen en tres registres poc usuals: el pop-up, el teatre i l'àlbum divulgatiu.

Per una banda, la il·lustradora Patrícia Geis (Barcelona, 1966) ha elaborat un àlbum dinàmic on cada làmina és una sorpresa en moviment per als lectors que el fullegin. Sense deixar de banda la descripció de cadascuna de les obres que s'hi reproduïxen en suport pop-up, l'autora ha fet que el moviment espontani en girar cadascuna de les làmines produeixi l'efecte en tres dimensions i, a més, per als lectors acompanyants, hi ha una descripció de cadascun dels edificis amb les dades tècniques i històriques que envolten cadascun d'ells.

Una mirada, doncs, que tot i estar adreçada als més joves, també pot ser útil per als adults interessats a conèixer alguna cosa més de nou de les obres de Gaudí, des d'El Capricho de Comillas a la casa Botines d'Astorga, o la Casa Vicens, la Sagrada Família, el Park Güell, la Casa Batlló, el Palau Güell o La Pedrera de Barcelona.

Pel que fa a les dues aportacions de l'escriptor Jordi Folck (Reus, 1961), cal esmentar en primer lloc la seva obra a quatre mans amb l'historiador Jordi Rius (Reus, 1961) que recrea la infància i sobretot l'adolescència de tres amics del segle XIX que van tenir el miratge d'arribar a reconstruir un dia el Monestir de Poblet, a la Conca de Barberà. Es tracta de la relació que van tenir el que seria un genial arquitecte, Antoni Gaudí (Reus, 1852), amb qui seria un eminent historiador i diplomàtic, Eduard Toda (Reus, 1855), que salvaria també de les runes el Castell d'Escornalbou, al Baix Camp, i el que es convertiria en un important cirurgià, Josep Ribera (Tivissa, 1852).

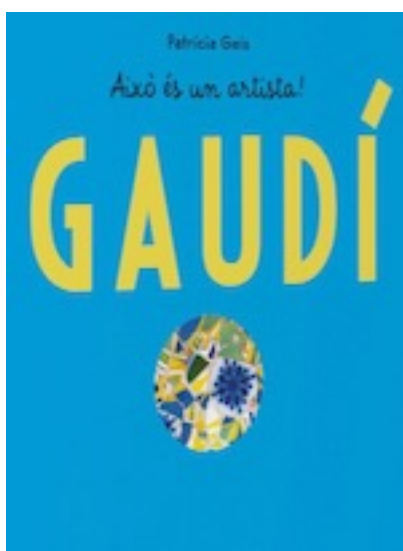
Jordi Folck es converteix aquí en dramaturg —una faceta que alterna sovint amb la seva d'escriptor, publicista, fotògraf i professor— i escriu una obra de teatre —amb la intenció de ser llegida, però ningú no ha dit que pugui també ser representada— on es reviu els idealismes dels tres personatges encara joves amb diversos flaixbacs des de la infància a la vellesa i a l'inrevés, amb algunes acotacions que desvelen, en el cas d'una hipotètica posada en escena, una visió complementària amb projeccions de la cambra de Poblet on es va recloure fins a la seva mort Eduard Toda o de les runes del monestir cistercenc abans que es convertís en la joia actual.

L'obra té la característica que es complementa amb una àmplia i rigorosa ressenya històrica de Jordi Rius al voltant de l'època, les vicissituds polítiques i les circumstàncies socials que van envoltar l'època fructífera dels tres personatges de l'obra, cosa que fa encara doblement llegidora l'edició o, diria més, triplement llegidora, perquè inclou història, teatre, biografia i, com a presentació, un pròleg d'Armand Puig i Tàrrach, l'autor esmentat abans de la biografia més completa publicada fins ara d'Antoni Gaudí.

No s'acaba aquí l'aportació de l'escriptor Jordi Folck al centenari de Gaudí perquè a l'Editorial Barcanova ha publicat l'àlbum «L'arquitecte de les formes impossibles» en col·laboració amb la il·lustradora Ximena Maier (Madrid, 1975). Per una banda, Jordi Folck acompanya cadascuna de les dobles làmines amb mirades textuais per a primers lectors. És al final de l'àlbum quan, com si es tractés d'un epíleg, l'autor reproduceix més dades sobre la vida i l'obra de Gaudí, amb intenció biogràfica, i on la il·lustradora Ximena Maier reproduceix alguns dels elements icònics de Gaudí com els fanals de la Plaça Reial de Barcelona, el pavelló del Park Güell, la Sagrada Família, la Casa Calvet o les dues icones que cent anys després de la mort de Gaudí tenen permanentment davant, amb el nas enlaire, milers de visitants de tot el món: la Pedrera i la Casa Batlló. Més que mai, doncs, és hora de gaudir Gaudí.

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica)

«Antoni Gaudí, un arquitecte genial»

Breu aproximació a la vida i obra d'Antoni Gaudí.

Servei Educatiu Basílica de la Sagrada Família

Vídeu aquí canal YouTube: <https://youtu.be/zemYGR-Ar14>
